בני צרות. דב"ה דקא בעיתו לי הס פגומים: **מעיד אני לכם.** שהם כהנים גדולים: **בימי ר' דוסא הותרה.** אמרו על ר' דוסא שהי' בע"ש התירה כדתני לקמן ועשו על פיו ונהגו כן: **שהכס גדול היה.** וסבורים חכמים שהוא התירה: **קמו.** עמדו מלראות: **אמר לו.** רבי יהושע לר' דוסא לאמור לתלמיד לאחר תורה אור ויאמר: "**דוסא.** הסירו" שמעתם (ה)(לומרים): **מו"כן הרכינים.** בלא דוסא: **שהם שמעונו.** בן הרכינים שהם ושמו לא הוזכר: **בקול שמן הוא.** חלף ועומד על (ג) (שמועה) ועושה מעשה ואינו אב משמועתו לעשות **כרכיים:** **עמון ומואב.** ישראלים הדרים בארץ עמון ומואב שביבם משה מסיחון ונתקדשו בקדושה א"י ועכשיו בבית שני בעלה קדושתה וזורעין בשביעית ותקנו להן מעשר ראשון ומעשר עני בשביעית כדמפרש לקמן מפני פרנסת עניים שבא"י שאין להם מה לאכול בשביעית לפי שבטל לקט שכחה ופיאה והולכים שם ועניים לקט שכחה ופיאה ומעשר עני: **ומקבלים גרים מן הקרדויין כו'.** ולא אמריכן ממזרים הן מבעוד ישראלית שכאו עליהן עובדי כוכבים דאיכא רבנן דפסלי: **פגע בו.** יונתן בר"ע: **וקדושם רשאונה.** דבימי יהושע קדשה לשעתה ולא לעתיד הלכך זורעים בהן בשביעית שיסמכו עליהן עניים לשכור עצמן לחרוש ולקצור ועוד ליטול לקט שכחה ופיאה ומעשר עני: **אין מקבלין גרים.** מפרש לקמן שממזרים הן מישראל שנעמעו שם: **הכתמים.** שנמצאו בבגדים הבאים מרקם: **טהורים.** לפי שלא גזרו על כתמי עובדי כוכבים: **שהם גרים.** ודמס מטמא: **ועועים.** שהמירו דתם, וגזרו על כתמיהם שאף על פי שהעלו, שהמירו, ישראלים הם: **מבין העובדי כוכבים.** שאין ישראל דרים שם: ואפי'

*ר' לעיל יב. ||| טיורות מראש כ"ר מ"

[ל"ל אמרו מי ילך]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דוסא התירו שמעתם הס"ד ומיבת לומרים ומתק: (ב) ד"ה כבור וכו' ועומד על שמועתו ושמה: (ג) תוס' ד"ה עמון וכו' דמדמה לס מלרים ובבל. כ"ב פי' עמון ומואב מדמה למלרים לר' סרפון שאמר מעשר עני [ור"ל בן עזרי"] פליג ומדמה עמון ומואב לבבל ומשמע דבי היכי דמלרים ובבל לא קידשום משום אף עמון ומואב מדמה להו לא קידשום משום: (ד) בא"ר הניחו מלקדש אף מלי בשביל:

גליון הש"ס

גמ' בני צרות אני מעיד לכם. עיין לקמן דף פא ע"א תד"ה לימא ודף לב ע"א תד"ה אבל מכמים: שם ואמריו מי ר"ש. עיין כתובות דף קא ע"א תד"ה דמשיב ליה:

בני צרות אני מעיד לכם. ת"ש בימי רבי דוסא בן הרכינס הותרה צרת הבת לאחין

שמע מינה עשו שמע מינה. גופא בימי רבי דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת לאחין והיה הדבר קשה לחכמים מפני שחכם גדול היה ועיניו כמו מלבא לבית המדרש (*אמר ומי ילך) ויודיעו? אמר להן רבי יהושע אני אלך, ואחריו מי? רבי אלעזר בן עזריה ואחריו מי? ר"ע, הלכו ועמדו על פתח ביתו, נכנסה שפרחתו אמרה לו: רבי, חכמי ישראל באין אצלך, אמר לה יכנסו, ונכנסו, תפסו לרבי יהושע והושיבהו על מטה של זהב, א"ל: רבי, אמר לתלמידך אחר וישב, אמר לו: מי הוא? רבי אלעזר בן עזריה, אמר ויש לו בן לעזריה חבירנו, קרא עליו המקרא הזה נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם, תפסו והושיבו על מטה של זהב, א"ל: רבי, אמר לתלמידך אחר וישב, א"ל ומי הוא? עקיבא בן יוסף, א"ל אתה הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו שב בני שב, כמותך ירבו בישראל, התחילו מסבבים אותו בהלכות עד שהגיעו לצרת הבת, אמרו ליה צרת הבת מהו? אמר להן מחלוקת בית שמאי ובית הלל, הלכה כדברי מי? אמר להן הלכה כבית הלל, אמרו ליה והלא משמך אמרו הלכה כבית שמאי? אמר להם דוסא שמעתם או בן הרכינס שמעתם? אמרו ליה חיי רבי, הם שמענו, אמר להם אם קטן יש לי בכור שטן הוא ויונתן שמו והוא מתלמידי שמאי והזהרו שלא יקפח אתכם בהלכות לפי שיש עמו שלש מאות תשובות בצרת הבת - שהיא מותרת, אבל מעיד אני עלי שמים וארץ שעל מדוכה זו ישב חגי הנביא ואמר שלשה דברים: צרת הבת אסורה, *עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית, ומקבלים גרים מן הקרדויין ומן התרמודים תנא כשנכנסו, נכנסו בפתח אחד, כשיצאו, יצאו בשלשה פתחים, פגע בו בר"ע אקשי ליה ואוקמיה, אמר לו אתה הוא עקיבא ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו אשריך שזכית לשם ועדיין לא הגעת לרועי בקר, אמר לו רבי עקיבא ואפילו לרועי צאן עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית *דאמר מר הרבה כרכים כבשו עולי מצרים ולא כבשו עולי בבל וקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא והניחום כדי שיסמכו עליהן עניים בשביעית ומקבלים גרים מן הקרדויים {*התרמודים} איני והא תנן רמי בר יחזקאל אין מקבלים גרים מן הקרדויים? אמר רב אשי קרתיים אתמר כדאמרי אינשי "קרתיים פסולים" ואיכא דאמרי תנן רמי בר יחזקאל אין מקבלים גרים מן הקרתיים מאי לאו היינו קרתויים? אמר רב אשי לא קרתיי לחוד וקרדויי לחוד כדאמרי אינשי "קרתויי פסולי" רבי יוחנן וסביא דאמרי תרוייהו אין מקבלים גרים מן התרמודים, ומי אמר ר' יוחנן הכי והתנן *כל הכתמים הבאים: מן הרקם טהורים ורבי יהודה מטמא מפני שהם גרים וטועים, מבין העובדי כוכבים - טהורים והוינן בה קפסיק

מגיגה ג: ידיס פ"ד ע"ב

מגיגה ג:

*טעם הסוגריים - להבאות דברי יהו' הקדמונים. לקמן (ב' שורות) ר"מ' מתחסת לתרמודים

כ"ק לת: נדה ג:

ומואב מעשר עני ולא מעשר שני והא דשבק הכא ובחגיגה טעמא דקאמר ר"ש בהדיא במסכת ידים מלרים מ"ל עמון ומואב מ"ל מה מלרים שהיא קרובה עשאוה מעשר עני כדי שיסמכו עליה עניים אף עמון ומואב כו' משום דיחמא ליה להס"ם דמשכחת טעמא דאף בא"י הניחו מלקדש בשביל עניים וכ"ש עמון ומואב שהן מ"ל: **בל** הכתמים הבאים מרקם טהורים - תנ"ג דברקם גמי הוו ישראל כדתנן ברים גיטין (דף ג. ושם) אף המביא מן הרקם ומן החגר מ"מ כתמים הבאים מרקם טהורים דלאו דישראלים נינהו דישראל מלגיעים כתמיהם ועובדי כוכבים הדרים שם עובדי כוכבים גמורים ולא ישראל מומרים:

רבי

בני צרות אני מעיד לכם. דכשרים אף לב"ש. ואי"ת לשמואל דמספקא ליה בהאשה רבה (לקמן לב: ושם) אי קידושין תופסין ביבמ' לשון א"כ פשיטא דכשירה דמיד שקדשה פקעה לה זיקה כדאמרי' בשומרת יבם שקידש לאחותה שקידושיה מפקיעין הייבום וי"ל דלא דמי דהתם אין שום תקנה לעשות שתתייבם שאין להמית לאותה אבל היכמה שנתקדשה לשוק אפשר לתקן ע"י גירושין שתתייבם הלכך לא פקע זיקה ועוד אמר רבי יאמר דלא תהיה אשת המת לאיש זר משמע דאפילו ע"י הויה דהייבו קידושין לא תהיה לאיש זר דלהכי אפקיה בלשון הויה: **יצאו** בג' פתחים. שלא ימלאם וילכו יחד ויקפחם בהלכות וילטרכו לקבוע הלכה כמותו א"כ יצאו בג' פתחים כדי *שימלאו ויסמעו תשובתו: **עמון** ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית. פי' בקונטרס ישראלים הדרים בארץ עמון ומואב שביבם משה מסיחון ונתקדשו בקדושת הארץ ועכשיו בבית שני בעלה קדושתה וקשה לר"ת דאמר בפ' מקום שנהגו (פסחים נב: ושם) ג' מלרות לביעור יהודה ועבר הירדן וגליל ועבר הירדן היא ארץ סיחון ועוג אלמא שקדשוה עולי בבל ואומר ר"ת דהתם בארץ סיחון ועוג שלא היתה של עמון ומואב אבל ארץ סיחון שביבם מעמון ומואב לא קדשו עולי בבל כדמשמע הכא ועוד אמר ר"ת דמליגו למימר דהכא בארץ עמון ומואב שלא ביבם סיחון מעולם שלא קדשוהו אפילו עולי מלרים וכן משמע במס' ידים (פ"ד משנה ג) דמדמה לה מלרים ובבל (ג) וה"פ הכא דאמר מר הרבה כרכים קדשו עולי מלרים ועולי בבל לא קדשו והניחום כדי שיסמכו עליהם עניים אלמא חשבו לתקנת עניים אע"ג דמא"י היו נמנעו מלקדש כל שכן בעמון ומואב שלא נתקדש מעולם ארצו לתקן מעשר עני בשביעית ולא מעשר שני דבמס' ידים איכא מ"ד מעשר שני בשביעית וכן יש לפרש במס' חגיגה (ד' ג. ושם) דקאמר שמי ר"ת אתם עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית ומפרש מה טעם הרבה כרכים כו' ולא בעי למימר דעמון ומואב הוא מכרכים שכבשו עולי מלרים ותדע דהא לר"ת מספקא ליה בפ"ק דמגילה (דף י"). ובפ"ב דשבועות (פז. ושם) אי סבר קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבא לא לא ור' יהושע ס"ל דקדשה לעתיד לבא במגילה ובשבועות ואפ"ה אית ליה במס' ידים בעמון ומואב כר"ת אלא על כרחך הא דקאמר התם מה טעם לא מדברי ר"ת הוא ודברי ר"ת הם ס"ה הוא שמפר' קדלמ"ד לא קדשה הניחו (ד) לקדש אף מא"י בשביל עניים ולכך אין תימה אם גזרו על עמון

תוספות ישנים

בני צרות מעידי לכם לפי שהם אף לב"ש בני יכמה לשון דכשרים הם. ותימה עדיין הוא מכנים ראשו אין כרים גדולים לרב המנונא שאמר שומרת יבם שנישאה לאחיה ליבמה וגם לכהנה נפגלה כדמשמע לקמן פרק הערל ות"כ מלרה נמי הוי הולד פגום מק"ו דאמנה וליכא למפרך מה לאמנה שכן היא עצמה מתחללת דהא היא מתחללת נמי לרב המנונא וי"ל דסוגיא דהכא לא אתיא לרב המנונא דלרב המנונא לא אמרי' מכתי בעי מיניס דלא תקשי לן קא בעי מיניס צרות וקא פסיק ליה בני צרות דודאי מיתכוונא דבני צרות מוכל לפשוט דין לצרות דכיון שהוא אומר שהכרכים שמנו ע"ג המזבח א"כ (אמאי) [ממילא] מבינ' ראיה שאין הלכה כלל כב"ש דלב"ש טולדות פגומים ולא יוכלו לשמש אליבא דרב המנונא דאמר שומרת יבם שנישאה לאחיה ליבמה ואת"ל עצמה לשוק א"כ לדברי רב המנונא בני שוק הם. ות"כ מדפשט מבני צרות דכשרים הם ושמנו ע"ג המזבח הצרות עצמן יהיו מוחזקת הצרות [לשון] ודלא כב"ש דלב"ש הולד פגום: בכור שמן פ"ב כך כתוב. ר"מ שם שם עיין ור"ל יש לי אם כתוב שמן כדאמר כתם כב מוטאים אלא לגור שמן: שהעכרו

מגנה

מגנה

מגנה

מגנה